

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Aprilis, Maii & Ivnii

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita S. Dvnstani, Archiepiscopi Cantuariensis. ex ea quæ est per Osbertum Monachum Cantuariensem fide dignum, Migravit è corpore anno Domini 988. anno ætatis suæ septuagesimo, cum sedisset annis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42716

VITA S. DVNSTANI, ARCHIEPISCOPI Cantuariensis. ex ea qua est per Osbertum Monachum Cantuariensem fide dignum, Migravit è corpore anno Domini 988. anno ætatis sue septuagesimo, cum sedisset annis triginta tribus.

C. Baron.
in not. Mat.
Rom.

19. Maij.

Parentes
eius.

Mira res.

Dunstanus
nascitur.

Beatu Dunstanu nobilissima gentis Anglorum profapia ortu ed nobiliss in huius mundi lucem prodijt, quo sub materni sinus adhuc angustia clauso, diuino miraculo designatum est, præclarum mundo per eum lumen oriturum. Cùm etenim mater eius eo grauidæ spe prolis futuræ lætaretur, dies Purificationis B. Matris Dei festiuus illuxit. Cumque vtriusque sexus homines plurimi, accensis de more cereis ad ecclesiam confluere: inter eos pater S. Dunstani, Herstanus nomine, cum Chinedrita matre eius, ad Dei seruitium properabant. ambo ceros, quos pro ritu ipsius diei Deo offerret, deferentes. Tum subito cælo admodum sereno, cunctis admirantibus, cuncta simul luminaria extincta sunt. Dumque pro rei nouitate attoniti starent, & quid certi de tali euentu sentire deberent ignorarent, erectis vultibus, intuentur flammam ignis calidius labi, & cereum, quem mater Dunstani manuferebat, ex ea accendi. Accedunt itaque singuli ad lumen cælo demissum, & inde recipiunt lumen amissum. Ex eo autem tempore, prægnantem mulierem & Herstanum virum eius, maiores omnes sunt ueneratione profecti: prolemque spe maximi boni expectarunt.

Dehinc, instante partus tempore, puer elegantissimi forma nascitur, & post dies paucos sacro fonte re-

regeneratus, Dunstanus nuncupatus est. Qui
 mens infantie annis superatis, mox literis ad-
 hibitus est: quibus die ac nocte intentus. Languo-
 regni corripitur, & gemebunda indies vexa-
 tione torquetur, usque ad exhalationem ultimi fla-
 tus producit. Sed cum iam velut morti conti-
 gnis iaceret, & confluens vicinorum coetus, de-
 sperata plane salute, mortem expectaret: ecce
 noctis medio, præter omnium opinionem inte-
 gre sanitati donatur; cunctisque stupentibus, le-
 tho desiliens, ad ecclesiam pro reddita sibi sani-
 tate Deo gratias acturus, impiger tendit. Cuius
 demotioni diabolus inuidens, simulato teterri-
 morum canum globo, immani latratu ac terrifi-
 co impetu in eum ruit. At ille, inuocato CHR I-
 STI nomine, signo se sanctæ Crucis armavit, ar-
 reptamque, quæ fortè in via iacebat virgu-
 lam, contra illorum malignorum incurfus vi-
 brauit: omnesque instar fumi dissipauit, & in ef-
 fusam fugam compulit. Post hæc ad ecclesiæ ia-
 neas veniens, eam undique obseratam inuenit.
 Hinc igitur illucque deambulans, scalam ad pa-
 rietem templi erectam offendit, quam nescien-
 ter ascendens, atque ad fastigium ecclesiæ ascen-
 denso pertingens, nullum, quo ingredi posset,
 scitum reperit: indeque statim ex altera tecti
 parte descendere coepit. Deus autem qui dele-
 gitur innocentia cordis eius, viam, inter in-
 via ipsa, disponebat gressibus eius. Tunc repente
 angelico ministerio sublatus, intra ecclesiam o-
 mni ex parte clausam, coram altari depositus est.
 Cuius rei euentum, qui ipsum egredientem secu-
 tuerant cõtemplantes, fidele testimonium di-
 uino miraculo perhibuerunt.

Diuinitas à morbo sanatur.

Profigat dzmonez.

vide rem admirandâ.

Interea adolescentiæ decus Dunstanus induere
 Aaa 3 recce.

Minores ordines accepit.

re cœpit, cum morum gravitate, & sapientia cœtis admirabilis, in sortem Domini transijt. sacrisque initiatus, omnibus mundi oblectamentis calcatis, laudabilem Deo seruitutem exhibuit. Videres igitur illum in fouendis pauperibus esse assiduum, die nocteque precibus vacantem, meditationibus, & diuinorum lectionum librorum sedulo incumbentem. Audita inter hæc fama venerabilis Athelmi Canthariensis Archiepiscopi, patris sui, eum adiit: & quod maiores virtutum omnium perfectionem hauriret, felix ei adhæsit. Verum cum elapso aliquanto tempore, Pontifex vitæ eius integritatem, antiquam prudentiam clariùs cerneret, ipsum regi Ethelstano magno affectu fouendum, pioque studio protegendum commendauit. Quem ipse benigne mente suscipiens, multo sinceri affectus amore percoluit. Dunstanus itaque licet corpore in regia versaretur, summo tamen studio ad celestia semper anhelabat: & quo labiliùs inter plurima vitiorum fomenta gradiebatur, tanto firmiter ab ipsis aliquo modo deijceretur, præcebat. Vt autem iners otium, omnium malorum sentinam deuitaret, varijs operibus animum intendebat. Peritiã namque scribendi, pingendi, sculpturæque, & in auro, argentoque quiduis fabricandæ, ta claruit, vt à multis quàm maximè admirationi haberetur. Super hæc instrumentis musici generis, quorum scientia plurimum excellere, non tantum se, sed & multorum animos, à turbulentijs mundi negocijs sæpè demulcebat, & in meditatione cœlestis harmoniæ, frequenter cœcitabat.

In aulam regis Angliæ abducitur.

Vt sit vsus musicis instrumentis.

Hæc inter opera sua, à quadam insigni pietate ab religione matrona, ad orarium pro ministerio ecclesiæ inaurandum, inuicatus fuit. Accessit

matro-

Nota nisi quiddam.

...onam Dunstanus, cumque opus in manibus
...beret, cythara eius, quam secum forte detule
...parieti affixa, coepit per se, nullo hominis at-
...Antiphona istam distinctis vocibus reso-
...re: Gaudet in caelis anima iustoru, qui Chri-
...vestigia sunt secuti: & quia pro ei amore san-
...guine fuderunt, ideo cu Christo gaudebunt in a-
...ternum. Ad haec ingens oes qui aderat admiratio
...comprehendit, & oculis menteque ad cytharam
...incedit, auidè chordarum vocem captabat. Dun-
...stanus verò, cytharam istam, verè angelico mo-
...dulamine administratà, ita accepit, quasi ex sen-
...sibili Dei praesentia, quid sibi deinceps agendum
...sua doceretur.

His ita constitutis, qui primò virum Dei ardè
...tiori amore complectebantur, tunc, mutata vo-
...luntate, pronectibus eius invidere, & sinistris
...eum artibus uti calumniati sunt: feceruntque,
...diffusato nequissimo rumore, ut ipse rex & mul-
...ti ex primoribus eum auersarentur: canesq; pei-
...na & aegre odissent. Quod Dunstanus aduer-
...tus, malignorum hominum iracundia cessit, re-
...gnae relicta, ad cognatum suum Elphegum
...Wintonum episcopum, cognomine Caluum,
...profectus est, Praefata autem malitia commen-
...tiores, comperto eius discessu, viam obsidentes,
...eum interceperunt, equoque deiectum, malè mul-
...taverunt, multisque affectum iniurijs, acriter fla-
...gellatum ac vincitum, in horridum coenum pra-
...cipitatum reliquerunt. Ne autem penitus peri-
...teretur, impedimento fuit ingens quaedam mo-
...llosa multitudo, quae ex insperato in eos horri-
...bilis latratibus irruens, adolescentem defendit. Pro-
...pulsus dehinc, venit ad memoratum antisti-
...tum, eximia religionis & pietatis virum; cuius

Patitur ob-
trectatores.

Ab æmulis
multa pati-
tur.

Canes eum
tuentur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vouet casti-
tatem.

consuetudine ac familiari colloquio permotus, de monastica vitæ instituto amplectendo secum pertractare cœpit. Nec multo post cum antè magno impetu de ducenda vxore cogitasset, carnalibus funditus renuncians illecebris, perpetuam Deo, de Christi gratia confusus, castitatem deuouit, monasticæque vitæ propositum amplexus est; ac legitimo deinde tempore, per canonicas sacrorum ordinum successiones, in sacerdotij gradum, ab eodem antistite euectus est.

In arctissimo degit domicilio.

Tum verò totus Christi amore inflammatus ad eadem Glasconiam, Virgini matri sacram perrexit, ibidemque domicilium, longitudine quatuor non amplius pedum, latitudine vero duorum cum dimidio, sibi construxit. Altitudo autem staturam hominis non excedebat. In eo igitur, vni Deo per omnia placeret, psallere, orare, manibusque strenuè operari non destitit: profusus vniuersis eius exercitijs aduersarius inuidens, insidias ei struere aggressus sit. Quadam enim vice, humana specie tectus, fenestræ ipsius astitit: obnixè ab eo nescio quid operis, postulans. Ille pietatis affectu motus, intermissis his quæ faciebat, ad satisfaciendum postulanti se parabat. Sed mox ex formæ verborumque mutatione, dæmonem esse deprehendens, sumptis tenaculis forciter agnitum monstrum per nasum arripuit, & stricillimè tenuit: ac postremò summo notatum dedecore, a se abegit. At ille deiectam suam superbiam non ferens, querula per plateas voce cursitans, illatam à Dunstano iniuriam vindicare nitentibus, sed mox ab omnibus cognitus, ingenti strepore relicto, profusus euauit. Ex eo tempore, tanta cordis munditia, & corporis pudicitia in Dun-

Egregiè tractat dæmonem, ipsi illudere volentem.

stano

claruit, ut omnes qui vitam eius nouerant, in celo similem iudicarent. Vnde complures vixque sexus homines, quotidie ad eum conuenerunt, & de salute consulere ceperunt: quos pater in sanoque consilio ita instituit, ut maximo se affectos beneficio singuli gauderent.

Interea Ethelstanus rex, regio munere simul cum vita perfunctus, Edmundum fratrem successorem reliquit: qui missis ad Dunstanum nunciis, eum in regno, a consilijs habere voluit. Non recusauit vir sanctus, sed eius se libens, salua tamen ordinis reuerentia imperio subiecit: tantaque felicitate, consilio, & virtute, regni gubernacula direxit, ut non modo vulgus, sed Rex ipse cum sine fine coleret, nihilque praeter eius voluntatem audente praesumeret. Sed his foelicibus rerum successibus rursus irritatus daemone, primum dolo cuniculisque, deinde irruptione, & aperta vi, in eum grassari constituit. Itaque periberos maliciae suae ministros, non solum de periculo eum honore deiecit: sed etiam regi proceribusque iniuriam, curia depulit. Sed accidit deinde die tercio, cum Rex in syluam venatum abiret, ut equo montis altissimi praecipitia tentante in vltimum vitae discrimen veniret; cumque desperata salutis spe trepidaret, occurrit animo eius, illam Dunstano iniuria. Itaque grauissima ab imo cordis trahens suspiria, celeri sponse, si praesens mortis periculum euaderet promissit se optimam cum Dunstano in gratiam rediturum: Exaudita fuere continuo a Deo preces: equusque illico subsistens regem a periculo subduxit, & incredibili gaudio, ex insperata salute exultantem, domum deuexit. Tum vero Rex adunatis in aula principibus, cuncta quae accide-

Regi Edmundo egregium se exhibet adiutorem.

Opera obtrectatorum, a regis aula pellitur.

Rex in summum periculum adductus, ut euasit.

Acta 5

cide-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Extruxit
monasteriū.**

ciderant exposuit, & Dufstanum in pristino
nō modò honores restituit, sed amplissimo quo-
que fūdo, in quo natus erat, donauit. ut de eo pro
libertate arbitrij sui, disponderet. Itaque Dufstanus
cui præcipua animarum cura sub pedice vi-
uebat, locum illum diuino cultui consecrauit,
regiaq; adiutus liberalitate, magnum fratrum nu-
merum congregauit, quibus ipse Abbas præfuit,
& paterna pluſquā benignitate, mirabiliter pro-
fuit. Et quia omnium salutem ardentè expecta-
uit, sic suos disciplinis informabat: ut innumerab-
les ab eo prodirent, qui collapsa per Angliam
pietatis fundamenta, & collabantem ecclesie
statum fulcirent. Factumque est, ut sicut, quod
suprà diximus, ex cereo matris, totus Ecclesie
conuentus, lumen amissum recuperauit, ita
hoc loco ipsius Dufstani doctrina instructo, om-
nes ecclesie Anglię, verę religionis lumen sum-
pserint.

**Dæmon va-
rijs modis
orationes ei-
us impedi-
re nititur.**

Inter hæc Diabolus solitis inuidiæ stimulis
concitatus, cum aperta vi fraudibusque eum de-
statu tam sancto tamq; foelici derurbare nō pos-
set, totis hoc saltem viribus annis eum, puri-
tatem orationum eius, mentisque splendorem,
impuris cogitationibus obscuraret. Vnde in-
pi & vulpeculæ interdum effigiem demutatam
horridus apparebat, & varijs anfractibus, & in-
coſis motibus, animū mentemq; eius dissoluere
nitebatur. Sed fuit semper cū dedecore repulſus,
nouamque potiùs indies glorię triumphanti-
teriam Christi militi suppeditauit. Die quodam
ab Edmundo rege, ad colloquium inuitatus, in
medio itinere dæmonem sibi obuiam habuit,
qui mimo similis, coram eo ludere, subsilire, &
multis modis lætitię fræna laxare cepit. Cogit

protinus, diuinitus edoctus Dunstanus, quid
 illa in tempeſtiua inimici gaudia vellent. Ait
 ſpiritu prophético: Rex noſter, morti iam
 proximus, multis regnū tempeſtatibus obnoxio-
 ſi ſucceſſori relinquet. Quam ſententiā die ſe-
 cundo veritas ſubſecuta eſt. Regi namque in au-
 ſu ſuis miſerè interempto, Edredus frater ſuc-
 ceſſit: vir pietate & prudentia egregius; qui præ-
 ceptum omnium iniquam, pari amore & hono-
 re Dunſtanum amplexus eſt: proſuſ, vt antiſti-
 tum eum multis modis creare niteretur. Sed vir
 ſanctus, vt ab omni honore plurimum ſemper
 abhoruit, ita eam dignitatem cōſtanter reſuſ-
 ceptura Edredus, aduerſa correptus valetu-
 dine, Dunſtanū in monaſterio ſuo tunc temporis
 degentem, per nuncios ad ſe vocauit. Qui cū
 a cenſu protinus equo, ad agrotum feſtinaret, in
 ipſo itinere vocem cælitus delapſam audiuit:
 Rex Edredus in pace quieſcit; ſtatimque ad eum
 vocalionitum, equus cui vir Dei infidebat humi
 corruens extinctus eſt.

Prophetia
 eius.
 Edmūdi re-
 gis cædes.

Episcopatus
 reſuſat.

Edredi regis
 obitum ſo-
 licem, diui-
 nitus cog-
 noſcit.

Post Edredum, Eduinus Edmundi filius om-
 niſcientiæ inops, & rerum gerendarum pla-
 ne imperis, regni gubernacula ſoelici parū omi-
 niſcepit. Mente namque & corpore iuuenis,
 per omnia libidinum genera vagabatur, & re-
 gnum tyrannide opprimebat, ſuaque & crude-
 litate rebus omnibus, tam ſacris quàm prophæ-
 ticis, vaſtatem inferebat. Gemebat in iſtis Dun-
 ſtanus, & viam omnem modumque inquirebat,
 vt regem tanto mentis agitatam furore, ad ſani-
 tatem reduceret. Sed fruſtrā. Rex enim cūcta eius
 monita repellebat, & ſcelera ſcleribus cumu-
 lans, quocunq̄ue impietatis animus eum voca-
 re ſequebatur. Tū Dunſtanus, relicta regia, Glas-
 coniam

Eduini re-
 gis, infauſtū
 imperium.

S. Dunstanus
reliquit regia
ad monaste-
rium suum
abit.

Vide S. Viri
zelum.

S. Dunstanus
proscribi-
tur.

coniam ad monasterium suum secessit; atque
Eduinus carnis illecebris inescatus, duabus mu-
lierculis, impudico nimis amore affidne adhe-
rebat. Accidit autem die ipso, quo regio diade-
mate sceptroq; donatus, regale totius regni pro-
ceribus conuiuium extruxerat, vt post epulas, so-
lito mentis furore, ad impudicas illas foeminas
secederet; nihilque tantorum virorum confes-
sum reueritus, honeste parum amori operam di-
ret. Qua re cognita, optimates sane indigni
Odonem Cantuariensem Archiepiscopo riuu
dignitate auctoritateque exteris eminebat, ho-
tati sunt, vt regem ab illicito & impudico fo-
minarum congressu, reduceret. Sed ille pusillo
animo regiam offensionem pertimescens, se ex-
cusauit: regemque publica afficere ignominia,
nefas esse dixit. At proceres de regis regno que la-
lute solliciti, Dunstanum monuerunt, vt ea rem
sua virtute ac sanctitate dignam, exequeretur in-
trepidè. Tunc verò Dunstanus, cum summa gra-
uitate ac modestia cubiculum ingressus, primo
asperis sanè verbis, in mulieres impudicas inue-
ctus, lasciuias earum detestatus est. Deinde leni
ad regem vultu, voceque cõuersus, vt setanti op-
probij exortem faceret monuit: ac submisit, vt
secum ad proceres rediret, suaque eos presentia
exhilararet, precatus est. Qui animi furore &
vultus rubore perfrusus, dum se redicurum nega-
ret, Dunstanus apprehensa illius manu, e medio
foeminarum eum abstraxit, impositoque capiti
eius diademate, ad conuiuentes introduxit. Quæ
ignominiam altera foeminarum non ferens, se
eam quouis modo vlturam, garrula conteltatio-
ne deuouit. Nec quieuit foemineus furor mali-
tiaq; antè quam apud regem efficeret, vt vir fan-
ctus

regni totius finibus expulsus, cūctis etiam in monasterio habebat, spoliaretur.

Tulit eam iniuriam Dunstanus animo magno, & in alto diuinæ prouidentiaē iudicio quiescens, mare petijt, nauem conscendit, prosperrimamque cursu in Flandriam venit. Gandauī autē, loco eximia religione eo tempore, prædito, secedem fixit; ibique in omni sanitate degens, omnibus est charus factus & admirabilis. Nefanda scelerum scemina eum ubique inquirente, ut oculorum privato lumine, ad ludibrium abuteretur. Sed omnipotens Deus, qui nunquam suorum gloriam iniquis persecutionibus penitus ablatari patitur, nō multò post, quosdam magnitudinis Humbræ potentes excitauit, qui impium regem aut occidere, aut regno priuare moliti sunt; & ipsum quidem in effusam fugam ultra Thamesim compulerunt: sceleratā uerò mentem eius, iuxta ciuitatem Glauuorniensem, mala morte perdidit. Quibus patratīs, Edgarus fratrem illius, super totam terram, à prædicto Humbræ fluuio, vsque ad Thamesim flumen regem fecerunt; regnūque hoc modo, quod prius unum erat, in duo diuisum est: Thamesi suo flod alueo determinante. Edgarus itaque percepta regali dignitate, conuulsum regni statum restituit, & obsecratam religionis pietatisque societatem, nouo virtutum splendore reformauit. Dunstanum quoque missis in Flandriam nuntijs honorificè ab exilio reuocauit: & ad VVigornienis ecclesiæ episcopatum, quanquam inuicem euenit, ac se suaque omnia eius sapientiæ & castitati moderanda commisit.

Interea & diuinus vitæ præsentis subtractus est; & anima ipsius, Dunstano precibus intento, à teter-

*Abit in Flā
driā & Gaudauī degit
uir Sanctus.*

*Eccē ibi uisio
diuina,
in impium
regē, & scortum
impium.*

*§ Dunstanus
reuocatur
in Angliam,
& VVigornienis
Episcopus creatur.*

Precibus suis, liberat a nimā impij Eduini, defuncti. Edgarus, rex Anglię, pius

Dunstanus, creatur Londoniensis episcopus.

Industria Osvaldi Episcopi, in corrigendo clericos dissolutos.

teterrimis dæmonibus euestigio præsentata. Quibus poenas miseratus vir sanctus, suarum immemor iniuriarum, pro eius liberatione immensis Deo lachrymarum effudit imbres, donec se pro eo exauditū agnouit. Posthęc Edgarus totius regni hæres effectus, profligatis bellis ac seditionibus desideratā diu requiē ac pacē in omnes regni partes inuexit. Exin defuncto Londoniensi episcopo, Dunstano eā quoq; sedem administrandam commisit; quam summa necessitate cōpulsi abijt: suoq; exēplo ac vitæ integritate, à corruptis moribus ad verū, religionis & iustitię cultum duxit. Osvaldū verò, virū sanctum & religionis in regimē Ecclesię VVigorniensis, sibi succedere fecit. Qui cum clericos ibidē degentes, nec a prauitate sua conuertere, nec indē (quod potentia & nobilitate omnes præstarent) posset eliminare, construxit contiguam penē ipsi ecclesię, Basilicam Deiparę virginis, in qua cum suis, tanto tamque eximio virtutum omnium splendore Christo seruebat, vt vulgus, ea virtutum pulchritudine captum, dissolutos clericos contemneret monachosq; incredibili amore ac honore suscipere prorsus vt ipsi clerici proprię conscientię testimonio redargutus, vel recederent, vel in eandē vitæ societatem commigrarent.

Inter hæc foelicissima pietatis quotidianis incrementa, Odo Cantuariorum Archiepiscopus, sua morte ingentem omnibus Anglorum ecclesijs luctum intulit, populosque innumeros ætatebo mœrore percussit. Dumq; alius sede illa primaria dignus exquiritur antistes, post vnum atque alterum, tandem ipse Dunstanus vniuersi omnium acclamatione solus tanto honore dignus pronuntiatur. Et quanquam ipse

bus (quod aiunt) pedibusque, eam à se digni-
 ter repellere niteretur, repetitis tamen ac-
 tantium vocibus victus superatusque, pri-
 mum totius Britanniae sedem regendam sus-
 cipere coactus est. Itaque accepta temporis op-
 portunitate, Romam ad Pontificem profectus
 est, ut si ei visum foret, stola sui Apostolatus de-
 coraretur. Quod Pontifex ei honorificè ac de-
 centissimè præstitit: & multis magnisque affe-
 ctibus beneficijs, pastorem eum genti Anglorum,
 ac salutis eorum prouisorem destinauit.

Fit Archie-
 piscopus Cæ-
 mariensis.

Tunc Dunstanus, qua virtute & iustitia, qua
 pietate & religione, eam sedem administraue-
 rit, quæ orationis vis dignè satis explicare po-
 tuit. Certe hoc constat, tam excellentibus om-
 nium virtutum meritis eum claruisse, ut tota
 ipsa Anglia, usque hodiè eius sanctitatem mi-
 ratur, virtutes prædicet, iustitiam & æquitatem
 laudet meritoque de tam insigni Patrono glo-
 rietur. Et quidem cum omnia quæ cum admi-
 randa iustitiæ & pietatis opinione gessit, expli-
 care nequeant, è paucis quæ subijcimus, reliqua
 meminimus debemus. Comes quidam præpotens,
 uxorem suam illicito sibi matrimonio copu-
 lauerat, & à Dunstano semel, secundo, & ter-
 tio redargutus, incestum suum diuortio expia-
 re solebat. Qua propter gladio Spiritus sancti
 iuro Dei percussus, à liminibus est sanctæ Eccle-
 siæ separatus. Qui typho tactus superbiæ, regem
 & Dunstanum immoderatè & impiè seue-
 ritatis accusat, regia sanctione se ab eius tyran-
 nide liberum constitui, querula voce precatur, &
 impetrat. Sed Dunstanus qui regis ea in re au-
 thoritatem nihil faciebat, ubi vidit illum con-
 trariè Spiritu contra se furere, minarique;
 omnia

Fraconiam
 S. Dunstani

Excommu-
nicat homi-
nem ince-
stum, & cō-
sumacem.

Vē qui iusti-
ficatis impi-
um pro mu-
neribus.
Esa. 5.

Vide nobile
exemplū, pu-
blicæ poeni-
tentiæ.

Nota feveri-
tatem S. Viri
in eos qui
monetam
adulterarāt.

omnem ei fidelium communionem, donec à sus-
prauitate discederet, interdixit. Tunc ille imma-
ni furore correptus; legatos suos Romam desti-
nat, & talibus assueta quorundam Romanorum
corda & ora in suam causam largo munere; lac-
giori que promissione; permutat. Quid deinde
Præsul Apostolicæ sedis, Dunstano verbis ac li-
teris, vt homini peccatori condescendat, eumque
ecclesiæ gremio integrè conciliet, hortatur, in-
net, imperat. Ad quæ Dunstanus ita respondit
præceptis Domini Papæ libenter pariturum, in
illum sui delicti poenitudine ductum, scelus de-
tastari cerneret. Auertat hoc Deus, dicebat, ne
ego causa alicuius mortalis hominis, vel pro re-
demptione capitis mei, postponam legem, quam
seruandam in Ecclesia sua, statuit idem Dominus
meus IESVS CHRISTVS. Hac viri constantia
perterritus Comes, abdicato illicito coniugio,
poenitiæ sibi cultum imposuit; docuitque pa-
lam, quanti excommunicationis fulmen, à viro
sanctissimo vibratum, faciendum sit Dunstano
namque generale totius regni concilium celo-
brante, ipse suimet oblitus, nudis pedibus, laeuis
amictus indumentis, virgas manu ferens, Con-
cilio sese medium ingessit; & gemebundus ante
viri sancti pedes corruens, admirando nosque
spectaculo, cunctos ad lachrymas prouocauit
& ab anathematis vinculo absolutus, fidelium
communioni restitutus est.

Alio verò tempore monetarij tres, cum falsa
moneta capti, ad lubeandam poenam, homini-
bus per totum regnum promulgatam, sunt adu-
dicati. Die ergò Pentecostes, idem Pater Misericordiam
solennia celebraturus, cum ob diei reuerentiam,
statutam Dei populo iustitiam, in alium diem
trans-

intelligeret, mox ab offerēdo sacrificio pe-
 retraxit: negavitque se antè pro omnium
 Deum precaturum, quàm homines nefa-
 meritas pœnas dedissent. Cùm enim paupe-
 rum, viduarum, ac pupillarum defensor esset e-
 nim, & singulari eos patrocinio foueret, palā
 denunciabat, Deum iustum Iudicem, benignas
 supplicantiibus non præbiturum aures, nisi tantū
 debito iustitiæ rigore expiatum esset. Ea
 res, quanquā crudelitatis plurimum habere
 videretur, & multi tantam in ancistite seueri-
 tatem damnarent, Deus tamē præclaro sanè
 miraculo, quàm sibi ea iustitia grata esset decla-
 ratur. Nam vt primū, ā peracto supplicio, in
 illius solennia, sacras manus extendit,
 ita columba, multis intuentibus, de cælo des-
 cendit, expansisque supra caput eius alis, &
 quā immotis, sub silentio permansit, donec sa-
 crificium, non sinē maximo lachrymarum im-
 becitate consummatum esset.

Mors erat viro sancto loca sancta, vno tan-
 tum socii, noctu peragrare, & se inibi
 proteritis contritionem Deo mactare. Accidit
 frequenter, cū prolixius diuinis inten-
 tionibus meditationibus mente per cælestia regna
 vagaretur, vt angelicos concentus audiret, &
 præsens sanctorum choris interesset, res
 mirandas contemplaretur: adeo, vt ab ipsa
 sanctissima virgine numerofo virginum choro
 summo cum honore exceptus, & ad ec-
 cliam, quò tendebat, deductus fuerit. Hinc visa,
 quæq; semel animarum sanctarū pulchritu-
 dine, incredibili salutis omnium amore flagrare
 cepit: prorsus vt volentes nolentesq; secum ad
 cælorum abriperet.

Colūba ex-
 litus venit,
 sacrificantis
 capiti insi-
 det.

Pium eius
 nocturnum
 exercitium.

Cælestibus
 officitur cō-
 solationib;
 & visionib;.

Bbb Præsi-

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

Præsidebat ea tempestate VVentanæ ecclesie, præsul Atheluuoldus, vir eximie sanctitatis, & educatione patris Dūstani non parum insignis, cum ecclesie suæ canonicos, per abrupta vitiorum ruere cerneret, neq; posset vllis monitis vel exemplis, homines carnis illecebris irretitos, ad meliorem fugem reducere, cunctos oblitinamente in scelere persistentes, de ecclesia eliminavit, cæteros vero ad monasticæ vitæ professionem, non inuitos adduxit: effecitq; vt canonicorum ordo, in veræ pietatis domicilium ac monasterium, mutaretur. Ea re Clerici, qui eiecti fuerant, offensi plurimum, citato gressu regem aduunt, & iudicium atque iustitiam de illata sibi iniuria fieri postulant. Indicitur ex regis præcepto VVintoniæ, omnium Ordinum concilium, vt huius negocij querela determinetur. Surgunt hinc inde lites, quas Dunstanus propositis rationibus destruit docetque clericos, qui à sorte Domini, per vitæ suæ prauitatem distulerant, nihil sibi ex ijs vindicare posse, que ecclesijs ad subsidium eorum, qui inculpa vitæ integritate Deo seruiunt, data sunt. Quibus auditis rex, & ex principibus plerique omnia controuersia, concilio excefferunt: sed mox clericorum precibus permoti, sese deprecatores exhibuerunt apud Dunstanum, vt vel hac vice veniam obtinerent, eiectosque in pristinum statum restituerent. Sed let ad ista vir sanctus, cum que demisso capite, quid facto potissimum opus esset pertraherent, & reliqui interim, suspensis animis ad pontificis responsum aures arrigerent: ecce subito Crucifixi imago, quæ in edito loco pendebat, cunctis videntibus dixit; Non fiet, non fiet. Iudicatis bene, Mutaretis nõ bene. Tremefacto in his vultu

Canonici
incontinen-
tes castigan-
tur ab Athel-
uuoldo, san-
cto Episco-
po.

Eccè rem sa-
nè stupēdā.

inul conuentu, intulit Pater Dunstanus. & ait;
 Quid amplius vultis, fratres mei? Diuina senten-
 tia definitum audistis negocium præfens.

Et hoc quidem modo monasterio, elimina-
 tis planè Canonicis, pax concessa fuit: sed non
 multò post filij eorum, vt amissam illam in pa-
 rentibus suis hereditatem recuperarent, Berneli-
 num quendam admirandæ eloquentiæ virum,
 magno conductum pretio, contra Dunstanum
 abduxerunt. Cūque omnes Clericorū filij, arma-
 ti theore illo, præcipua victoriæ suæ spe, anti-
 quæ calumniæ iurgia apud Dunstanum prome-
 rent, vgerentque vt bona ablata restituerentur,
 vir sanctus; Nostis, inquit, calumniam istam,
 quam mouetis, diuino ore olim definitam; &
 ego iam grandæuus, multisq; laboribus exhau-
 stus, quod reliquum est vitæ, in pace trāsfigere cu-
 pio. Hactenus pro viriū mearum facultate, labo-
 ranti ecclesiæ opem tuli; amodò totius laboris
 impariens, Domino Deo causam Ecclesiæ, suæ cō-
 tra insurgētes hostes, tuendam committo. Dixit,
 & ecce solarium, in quo consistebant, euestigiò
 cecidit, omnesq; pariter præcipitados, in suo ca-
 su nō modicum læsit. Vbi verò Dunstanus cū suis
 cōsuebat, nulla ruina domus, nullus casus emer-
 sit. Hoc ergò modo, omnis calumnia clericorum
 sopita, & ipsa SS. monachorū conuersatio, ad eò
 stabilita est: vt alijs eādē virē ignominia nota-
 tis clericis, de suis ecclesijs eiectis, monachi in
 eorum locū substituti sint; adeò vt aucta per An-
 gliā religione, 48. monasteria instituta fuerint.

Inter hæc sopito negotio, quod Edgarum re-
 gem à diademate remorabatur, Dunstanus cun-
 ctis gaudentibus & exultantibus, regni coronam
 illi imposuit. Ipse autem à biennio quo hæc fa-

En iterum
 rem admi-
 randam.

48 Mona-
 steria sub
 Dunstano
 instituta in
 Anglia.

sta sunt, immatura morte præuento, Eduardo fi-
lio suo totum regnum hæditario iure reliquit.
Illo verè post aliquot annos, per fraudem no-
uerq; suę interfecto, Ethelredus illius male mu-
lieris, matris ignominia magis, quàm patris sui
solertia præditus in regnum substitutus est. Cu-
ius prepectio quanquàm animo Dunstan mini-
mè lederet, ius tamen regium ei compleuit. At
tamen regali solio positum, seuero quodã ver-
borum tonitruo (quia per sanguinem fratris sui
regnum obtineret,) increpauit, & prophetico
spiritu totam illam terram, per plurima secula
depopulandam, prædixit. Quæ licet se vident

Prophetia
S. Dunstani,
de Anglię
deuastatiõe.

Vir sanctus,
per omnem
vitam, & de-
monũ infi-
dias, & cele-
stes cõsola-
tiones exper-
tus est.

euentura negãrit, euentura tamen esse, mis-
raci prophetia, testè calamitate præsentis, illu-
uit. Accelerabit cum sibi placuerit omnipotens
Deus, quam sublecuram promissit libera-
tionem, per tanti vatis sui merita & intercessionem.

Porro vir sanctus ut nunquam se in vita,
cœlesti consolatione & admirandis visoribus
& Angelorum etiam colloquio delictus fuit,
ita assiduus penè demonum iniultus subsistit.
Et quanquàm sæpè se ab eo victum confutum-
que meminisset inimicus, ab eius tamen in-
tentione cohiberi non potuit. Nam suarum
versutijs confusus, hoc vnũ molibatur, ut
ut saltẽ puritatem mentis obnubilaret, & effu-
caciã precum eius infringeret. Itaque de-
dum in visi effigie hupidus, orantem aggre-
ssus, & hante rictu insurgens, horrore tu abo-
ratione deterrere nititur. At ille zelo diuino in-
reptus, arreptum baculum quem manu sua
solebat in hostem vibrare, cumque cœcõo tan-
diu persequitur, donec idem baculus in tres
partes comminutus, confringeretur. Inde verò
alliam

sum sibi scipionem confecit, in cuius summi-
 me argento egregie decorata, dentem Beati An-
 drew Apostoli, quem singulari honore in omni
 semper vita coluit, inclusit. Equidem in ijs san-
 ctissimi Apostoli reliquijs tantum contra ma-
 lignorum spirituum incurtus munimen sensit,
 ut deinceps congressum formidarent, oblatamq;
 vltro pugnam detrectarent.

Itaque de uxoribus hoc modo ætate, post plurima
 demonum certamina, Christi auspicio feliciter
 superata, post multa ab inimicis, propter pie-
 tatis studium, intentata pericula, post præclara
 sanctitatis suæ testata miracula, diuinitus de o-
 bitu suo præmonitus, suauiter, Corpore Christi
 sanguis & sanguine, ex hac vita excelsit: & an-
 gelicis eum choris ducentibus, ad Christum mi-
 grauit.

Postquam verò vinculis mortalitatis solu-
 tus est, miracula quæ in vita patrare cœperat,
 multo maiorem longè lateque de se splendo-
 rem dederunt; quin & nouis ad eum coruscavit, ut
 quantæ sanctitatis, meritiq; apud Deum esset,
 luce meridiana clariùs testarentur. Cæci tres,
 non sine maxima astantium admiratione, lumen
 ad tumulum eius adepti sunt. Paralyticus qui-
 dam, præter nobilitatis & diuitiarum gloriam,
 presbyterij etiam honore clarus, hortantibus a-
 micis, viliturbæ admixtus, confestim sanitatem
 consecutus est. Sed is idem cum instructo amicis
 & vicinis conuiuio, ut ipsius saluti congratula-
 rentur, inter epulas illi Deum laudarent, quod
 potentes non abijceret, sed inter mites & paupe-
 res, ipsis quoque gratificaretur, presbyter super-
 bis spiritu tumidus, negauit se instar inopis à
 Dufano curatù: quin, inquit, etiã, sine Dufano,
 mihi

Nota vim
reliquiarũ.

Felicissi-
me migra-
ad Christũ.

Miracula
post obitũ
eius.

748 VITA S. PETRI DE MORONO
mihi sal^o restituta fuisset. Vix ea verba miser
pleuerat, cum ecce pristinus morbus rediit: & a-
cerrima vi animam infelicem, ab ingrato & in-
flato extorquet. Ea res effecit, vt metus & reuer-
tia erga beati viri sacras reliquias excreceret,
multiq; ex longinquis locis eò confluere, cum
vt morbis liberarentur, um vt eius intercessione
veniam obtinerent peccatoru. Plurima insupe-
diuina virtute edidit miracula, q nos, ne nimis
prolixitate lectorẽ oneremus, prætermittimus.

C. Baron. in
not. mart.
Rom.

VITA S. PETRI DE MORONO, QUI
ex anachoreta, summis Pontifex creatus, dicitur
est Celestinus V. ex ea quæ est per Rem. D. Pe-
trum de Aliaco, Cardin. Cameracensem scripta.
Claruit anno Domini 1294.

19. Maij,
Pateres eius.

Petrus vir eximia virtute in Aprutijs, in pa-
tribus Italia natus, spiritu quâ carne & ani-
mo quàm origine nobilior, patrem habuit
Angelierum, qui ex Maria coniuge sua, in hac pa-
triarchæ Jacob, filijs xij à Deo ditatus, patrem cui
S. Patriarcha Deo seruitutem exhibere solebat.
Vacabat sedulo pietatis operibus, & quantum per
facultates licebat, curandis pauperibus
operam dabat: & sine intermissione, multo-
mitibus & indefessis orationibus, vt vniuersis
omnibus filijs diuino seruitio dignum
postulabat vterque. Nec sua fuere spe
Nam ex duodecim fratribus, velut alteri
à Deo singulariter dilectum, diuina providentia
multis indicijs ac signis mirabilibus declaratum.

Defuncto patre, mater tali prole beata, illum
hunc suum studio literarum tradidit. In cruce
nocte, qua puer literis incumbere cepit, septem
annos at-
eremitic-
nis frau-
adire de-